

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: О. Ворошилов, С. Горова, О. Пестрецова, Ю. Половинчак, О. Рябоконт.
Адреса редакції: НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 3
(12 січня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	22
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	30
ПОЛІТИКА	35
ЕКОНОМІКА	37

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України В. Янукович провів засідання Комітету з економічних реформ

Україна закінчила 2011 р. загалом з позитивними показниками національної економіки, «хоча ми добре розуміємо: це не те зростання, на яке сподіваються громадяни нашої держави», – зауважив В. Янукович на засіданні комітету.

Водночас Президент зазначив, що незадоволений темпами реалізації реформ, що розпочалися в різних сферах життєдіяльності країни у 2011 р. На його думку, гальмування з їх імплементацією було пов'язано в тому числі з недоліками в деяких ланках роботи виконавців. «У цьому залі не знайдеться людини, яка скаже, що задоволена результатами. Але я хотів би сказати: безумовно, результат завжди є наслідком колективної праці... Якщо проаналізуємо всі процеси, які відбувалися у країні в 2011 р., побачимо, що мали місце недоліки в деяких ланках, які гальмували імплементацію розпочатих реформ», – сказав Президент.

В. Янукович наголосив, що тільки якісна модернізація України і реалізація ефективних реформ дасть змогу у 2012 р. мінімізувати наслідки складної економічної ситуації у світі та приведе до покращення життя громадян. «Модернізаційні зміни, які ми з вами плануємо, – тільки вони здатні створити умови пом'якшення негативного впливу світової економічної кризи на Україну», – підкреслив глава держави. Він додав, що йдеться, зокрема, про якісні реформи, які стосуються умов ведення бізнесу, залучення інвестицій, роботи системи управління.

Президент також висловив думку, що результати, яких вдалося досягти у 2011 р., не цілком відповідали очікуванням суспільства, а відтак не були належно оцінені. «Реформаторські ініціативи не дійшли до громадянського суспільства повною мірою. Будемо відвертими – по цілій низці питань вони залишилися на папері, красивими словами», – сказав він.

«Конкретні позитивні зрушення будуть тоді, коли їх відчує кожна людина, кожен громадянин України. Цього ми прагнемо. Але відмовляйтесь від реформ ми не будемо, ми рухатимемося вперед», – наголосив В. Янукович. У цьому контексті Президент зазначив, що більшість нових законопроектів, які нині готуються, також спрямовані на подолання відставання у процесі реформ, яке спостерігається сьогодні.

Президент наголосив: ефективне реформування країни можливе лише за умови системного діалогу влади та громадянського суспільства. «Ми з вами зобов'язані стабільно працювати з українським народом, з нашими людьми, їздити в регіони, роз'яснювати, співпрацювати з громадськими організаціями, які опікуються тими чи іншими напрямками життєдіяльності країни – і проводити цю роботу, безумовно, згуртовано», – підкреслив В. Янукович.

Президент наголосив, що влада повинна активніше інформувати суспільство

про плани та хід модернізації країни. «Це наш обов'язок – своєчасно ставити до відома людей, як ми будемо в тому чи іншому напрямку модернізувати країну. Будь-які зміни торкаються життя людей і, безумовно, це викликає непорозуміння, зайві емоції та хвилювання», – сказав В. Янукович.

Президент, зокрема, звернувся до міністра освіти та науки, молоді та спорту Д. Табачника і міністра охорони здоров'я О. Аніщенка з проханням посилити відповідну роз'яснювальну роботу. «Ми бачили, коли є закриття в деяких регіонах шкіл, в деяких – лікарень... Я звертаюся до міністрів: заведіть такий порядок, щоб люди знали своєчасно, – за рік, за два, з розумінням ставилися до цього, що це робиться заради того, щоб покращити умови чи лікування людей, чи навчання дітей. Опрацюуйте, будь ласка, своєчасно ці питання. Не будете цього робити – постраждаєте. Це ваша безпосередня робота. Працюйте з громадськістю, працюйте з радами різних рівнів. Така можливість у вас є», – сказав Президент.

Якщо влада робить помилкові кроки, вона також повинна визнавати це перед суспільством, зазначив Президент. «Якщо робимо помилки, якщо не встигаємо – треба пояснювати», – зазначив В. Янукович.

В. Янукович також наголошує на важливості ведення у 2012 р. конкретної роботи з передавання ширших функцій і повноважень регіонам, що в даному питанні важливо вчасно підготувати відповідні зміни до законодавства. «Вага буде перекладатися з центру в регіони... Тут підхід має бути не хірургічний, а плановий, цільовий. І ми повинні вирішити це питання не формально, а по суті», – наголосив він.

Водночас Президент вимагає від уряду вже в січні переглянути питання розподілу в Держбюджеті-2012 коштів на розвиток регіонів. Глава держави назвав непропорційним розподіл фондів регіонального розвитку, закладений в основному фінансовому документі на цей рік. «Я вимагаю від вас, Миколо Яновичу, міністра фінансів та всього уряду: впродовж січня – не чекайте лютого – разом із регіонами розгляньте це питання. Щоб усі ресурси регіонального розвитку, які передбачені в бюджеті, були розподілені справедливо. Щоб ніяких перекосів не було. Щоб нам з вами не соромно було дивитися в очі людям», – сказав він.

В. Янукович у своєму виступі нагадав, що у 2012 р. більшість реформ буде здійснюватися в регіонах – відтак велике завантаження буде саме в місцевих структурах, управліннях, службах тощо.

«Робота реальна буде відбуватися в регіонах. Я просив би, шановні колеги, не їздити, як я вже казав у минулому році, “весільними генералами” в регіони, чи “для галочки” разом із Президентом... І коли я чи Прем'єр-міністр будемо приїжджати, щоб ви нам звітували, яким чином ця робота здійснюється в регіонах», – підкреслив Президент, звертаючись до членів Комітету з економічних реформ.

У заключному слові на засіданні Комітету з економічних реформ Президент відзначив, що Національний план на 2012 р. із впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. повинен стати головною дорожньою картою для органів влади.

Глава держави також висловив переконання, що сьогодні слід підвищувати ефективність роботи комітету з економічних реформ. «Це наш обов'язок. Для того, щоб ми якомога скоріше почали отримувати результати від реформ. Вони всі спрямовані на позитив, і треба, щоб його відчули люди. Тому дуже важливо, щоб уже в перші місяці 2012 р. ми розпочали цей позитивний рух», – підкреслив В. Янукович.

Глава держави наголосив, що чекає від членів комітету відповідних пропозицій. «Не популістських, а рішучих кроків щодо підняття рівня відповідальності, виконання Національного плану реформ на всіх рівнях», – підкреслив Президент. За словами В. Януковича, кожен чиновник несе персональну відповідальність за свою роботу щодо впровадження реформ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

Київ намерен значительно сократит импорт дорожающего газа

Министр энергетик Украины Ю. Бойко сообщил журналистам, что готов к длительным переговорам с РФ о цене на газ, однако намерен значительно сократить импорт дорожающего газа. «Переговоры будут продолжаться столько, сколько необходимо, чтобы найти приемлемую для нашей национальной экономики модель», – сказал Ю. Бойко, добавив, что в 2012 г. Украина закупит в России 27 млрд куб. м газа.

В соответствии с контрактом 2009 г. цена на российский газ для Украины определяется ежеквартально в зависимости от изменения цен на мазут и газойль. Киев считает эту схему несправедливой и уже почти два года добивается пересмотра контракта.

В то же время российская сторона предпримет в отношении Украины адекватные меры в случае нарушения ею условий действующего контракта на поставку природного газа. Об этом заявил глава правления ОАО «Газпром» А. Миллер на встрече с президентом РФ Д. Медведевым.

Комментируя заявление министра энергетик и угольной промышленности Украины Ю. Бойко о намерении сократить закупку газа с 1 января текущего года до объемов, необходимых для потребностей экономики, он подчеркнул, что такие изменения в соответствии с действующим контрактом должны быть согласованы сторонами не менее чем за шесть месяцев до этого. «Будем действовать в цивилизованном порядке в соответствии с условиями действующего контракта», – сказал А. Миллер.

Он напомнил, что подписанный контракт предусматривает условие «бери или плати», в соответствии с которым 80 % от указанного в соглашении объема оплачивается покупателем независимо от того, производился отбор газа по факту или нет.

В то же время компания «Нефтегаз Украины» заявляет, что около 10 раз предупредила «Газпром» об уменьшении закупок газа, и что такое

уменьшение предусмотрено действующим контактом.

В сообщении компании, распространенном в среду, 11 января, сказано, что контракт купли-продажи газа в 2009–2019 гг. с «Газпромом» от 2009 г. предусматривает возможность изменять ежегодный объем поставок природного газа.

«Учитывая высокую цену импортируемого природного газа ... в 2012 г. потребности экономики Украины в этом энергоносителе значительно сократились», – заявляет «Нефтегаз».

«В связи с этим и в соответствии с положениями контракта и в определенные им сроки, “Нефтегаз Украины” направил в адрес “Газпрома” около 10 писем с просьбой согласовать поставки природного газа в Украину в 2012 г. в объеме 27 млрд куб. м, которые компания обязуется отобрать и оплатить согласно действующему контракту», – говорится в сообщении украинской газовой монополии (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 11.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Рябокони, мол. наук. співроб.

Российская оппозиция и протестные акции после выборов в Госдуму

4 декабря 2011 г. состоялись выборы депутатов Государственной думы Федерального собрания Российской Федерации шестого созыва. Впервые Государственная дума избиралась на пять лет (ранее на четыре года). Также впервые к участию в выборах были допущены все семь официально зарегистрированных Министерством юстиции РФ политических партий. Во второй раз для полноценного представительства в Государственной Думе партиям было необходимо преодолеть 7-процентный барьер, однако в результате изменений в законодательство партии, набравшие от 5 до 6 %, имели возможность получить по одному мандату в Госдуме, а набравшие от 6 до 7 % – два мандата. Но ни одной из не представленных в парламенте пятого созыва партий не удалось воспользоваться данным нововведением. По результатам голосования все четыре партии, которые были представлены в нижней палате парламента пятого созыва – «Единая Россия» (49,32 %), КПРФ (19,19 %), «Справедливая Россия» (13,24 %) и ЛДПР (11,67 %) – сохранили свое представительство в Госдуме шестого созыва. При этом ни одна другая партия не смогла туда попасть: партия «Яблоко» получила 3,43 % голосов избирателей (согласно законодательным нововведениям она получит государственное финансирование), «Патриоты России» – 0,97 %, а «Правое дело» – 0,60 %.

Официальные результаты голосования вызвали различные оценки со

стороны российских и зарубежных политиков, социологов, журналистов и наблюдателей. Часть из них сходятся во мнении, что в день голосования имели место значительные фальсификации – манипуляции с протоколами, «карусели», подвоз избирателей, вбросы бюллетеней и т. д.

В данной ситуации парламентская оппозиция оспаривает итоги выборов на отдельных участках и территориях. Представители же несистемной оппозиции и блогосферы традиционно говорили о массовых фальсификациях, при этом отмечая и то, каким образом проходила регистрация партий в предшествующие четыре года.

В этом контексте следует отметить, что большая часть лидеров российской т. н. «внесистемной» оппозиции заявляла о намерении создавать партии и принимать участие в данных выборах (так как практически все оппозиционные движения по тем или иным причинам не смогли официально зарегистрироваться ранее). Так появились организации:

– Партия народной свободы «За Россию без произвола и коррупции» (ПАРНАС) под руководством Б. Немцова, В. Рыжкова, М. Касьянова и В. Милова;

– Пиратская партия России под руководством П. Рассудова;

– Общероссийская политическая партия «Воля» под руководством С. Пеуновой;

– «Комитет национального спасения» в составе партий, которым было отказано в регистрации: «Другая Россия», «Родина: здравый смысл», «Российский объединенный трудовой фронт» и некоторые другие. Однако всем им было отказано в регистрации как политическим партиям по различным причинам: например, из-за несоответствия уставов законодательству, наличия в списках членов партии «мертвых душ», и даже из-за названия.

Тем не менее, по мнению множества других экспертов, журналистов и блоггеров, фальсификации в пользу партии власти на федеральном уровне на выборах 4 декабря были самыми низкими за всю историю ее существования, общее количество нарушений, допущенных на выборах, несколько уменьшилось по сравнению с кампаниями прошлых лет. Большое количество сообщений о нарушениях, имеющееся в информационном поле вокруг выборов, говорит о том, что общественные организации и органы государственной власти улучшили работу по выявлению и пресечению нарушений, а также о возросшей роли сетевых коммуникаций.

Ни участвовавшие в выборах партии, ни международные наблюдатели, включая представителей ПАСЕ и ОБСЕ, не заявляли о массовом характере фальсификаций или существенном искажении волеизъявления избирателей. Более того, парламентские партии подписали итоговые протоколы в день обнародования окончательных итогов выборов Центральной избирательной комиссией, а значит, в целом они удовлетворены результатами голосования.

Кроме того, обозреватели указывают на тот факт, что результаты выборов вполне соответствуют данным опросов на выходе из избирательных участков (экзит-поллов). В день выборов экзит-поллы проводили три организации –

ВЦИОМ, ФОМ и ИСИ, при этом от официальных результатов серьезно отличаются лишь данные исследований последней организации. Однако, как заявляют эксперты, для ИСИ как коммерческой организации опросы после голосования являются новым видом деятельности, и, к тому же, институт не предоставил полной и отчетливой информации по методике своего исследования и его заказчикам.

Эксперты выделяют несколько главных тенденций развития партийно-политического процесса в России, выявленные и подтвердившиеся в ходе парламентских выборов.

Первая – серьезное усиление политической конкуренции. Важность Государственной думы и высокая «цена мандата» на федеральных выборах вынуждали партии прибегать к различным формам привлечения дополнительных голосов, иногда не совсем законным (различные случаи вбросов компромата и тиражирования подложных материалов) или грубо нарушающим законы России (попытки подкупа или административного давления). Дебаты, в которых участвовали представители всех партий (впервые в дебатах участвовала «Единая Россия»), усилили участие парламентской оппозиции в кампании.

«Единая Россия», безусловно, использовала административный ресурс, однако отнюдь не монополю и в той мере, в какой применяет его любая доминирующая в политической системе правящая партия. Потеряв монополию на его использование еще во время осенней кампании 2010 г., правящая партия не стала предпринимать серьезных попыток по восстановлению монопольного статуса. Использование оппозицией имеющегося у них административного ресурса серьезно повлияло на увеличение политической конкуренции и добавило партиям возможностей по влиянию на представителей местных администраций. При этом, как и прежде, оппозиция зачастую выстраивала свою агитационную кампанию на противопоставлении себя «Единой России» как политсилы повсеместно и монополю использующей административное давление. Однако серьезных свидетельств и тем более доказательств того, что нарушения были санкционированы или тем более организованы «сверху» на федеральном уровне, оппозиция и наблюдатели не предоставили. Большинство реальных фальсификаций были организованы местным «активом», который хотел повысить процент за ЕР для прохода нужных депутатов в Думу или для улучшения показателей «благополучия» местности.

Усиление активности несистемной оппозиции является второй тенденцией, выявленной в ходе предвыборной кампании. Несистемная оппозиция, уловив запрос общества на обновление политической системы, развернула агрессивную информационную кампанию, главным образом в сети Интернет. Отчасти именно активностью несистемной оппозиции объясняются митинги, прокатившиеся по России после выборов. Например, митинг в Москве, состоявшийся 10 декабря, собрал несколько десятков тысяч человек, недовольных нарушениями на выборах и некорректным подсчетом голосов.

Значительную роль в усилении агрессивности выборов сыграла кампания несистемной оппозиции «Голосуй против партии жуликов и воров»,

инициированная блогером А. Навальным и поддержанная партиями «Справедливая Россия» и отчасти КПРФ; эта кампания не была оплачена из какого-либо избирательного фонда. Лозунг «Голосуй против ПЖиВ» стал лейтмотивом агитационной кампании «Справедливой России», серьезно повлияв на итоговый результат партии – партия выступила в роли собирателя протестного электората наряду с КПРФ.

Активное участие в кампании несистемной оппозиции по делегитимации итогов выборов приняла ассоциация «Голос», запустившая проект «Карта нарушений». Несмотря на заявленный изначально формат независимого наблюдения и сбора данных о нарушениях, проект был посвящен сбору нарушений власти и «Единой России» (реальных и мнимых). Такие сообщения не проходили премодерацию, при этом сообщения о нарушениях со стороны оппозиционных партий на портале практически не размещались. В результате на портале проекта скопились неграмотно оформленные и анонимные жалобы на деятельность правящей партии, зачастую надуманные или вовсе не являющиеся нарушениями.

Большая группа зафиксированных нарушений – это якобы подделка протоколов участковых избирательных комиссий. На самом деле это довольно бессмысленное и малоэффективное нарушение, которое легко обнаруживается и разоблачается предоставлением копий протокола, переданных наблюдателям или сверкой подписей под протоколом. Трудно представить, что так можно провести массовые фальсификации. Оппозиционная ассоциация «Голос» сообщает всего о 155 таких нарушениях (при общем количестве участков – 95 тыс.).

Кроме того, например, одним из наиболее обсуждаемых в сети Интернет нарушений является «карусель», которая работала на депутата от ЕР А. Салаева. Оппозиционная «Новая газета» опубликовала якобы заявления от участников «карусели», однако в экспертной среде сразу же вызвало подозрение то, что все они написаны в едином стиле и, по сути, являются добровольными признаниями в преступлении. Вскоре начали появляться заявления от тех же самых людей, в которых они пишут, что на самом деле в «карусели» не участвовали и заявлений, упомянутых в НГ, не писали, а сам депутат подал на газету иск в суд. Редакция газеты заявила, что «сделала все, чтобы проверить подлинность полученных бумаг», впрочем, не уточняя, в чем заключалась данная проверка.

Другая обсуждаемая «карусель» была в Москве на участке № 2945, в группу «карусельщиков» смогли проникнуть корреспонденты оппозиционных Газеты.Ru, lenta.ru и уже упоминаемой «Новой газеты». Был ли вброс на самом деле, из статьи lenta.ru неясно: «Зайдя на участок, корреспонденты обратились к сотруднику полиции и громко заявили о подготовке фальсификации итогов голосования. Корреспонденты указали полицейским на участников карусели, объяснив, что под курткой у них спрятаны бюллетени и что их надо задержать». Подозрение вызывает то, что для вброса вербуются случайные люди и без малейшей проверки: «Почему представленные нами накануне реальные имена и фамилии не проверили в

Интернете, совсем непонятно». Корреспонденты были буквально приглашены на «карусель»: «Как рассказал корреспондент Газеты.Ru, за два дня до выборов по телефону человек, представившийся Виктором, сообщил о том, что на участках района Хорошево-Мневники произойдет массовая фальсификация бюллетеней». Также подозрительно, что совсем неподалеку «в кустах и вовремя» оказался депутат от «Справедливой России» Г. Гудков для обличения «карусельщиков». Про эту карусель много видео, снятых с разных телефонов/камер, но, к сожалению, из них невозможно понять, был ли на самом деле вброс, и кем он был организован. Неудивительно, что, например, либерально ориентированная Газета.Ру отказалась от сотрудничества с «Голосом» по причине возможного репутационного ущерба, что косвенно признал главный редактор издания М. Котов. Кроме того, после саморазоблачительных заявлений, сделанных исполнительным директором «Голоса» Л. Шибановой, ассоциация «Голос» уже не только подозревалась наблюдателями и СМИ в распределении средств, полученных от организаций, близких к правительствам ряда западных стран, представителям «Солидарности» и незарегистрированной партии ПАРНАС.

Отметим, что власть в лице президента РФ, Центральной избирательной комиссии, Следственного комитета и МВД показала определенную готовность к расследованию и пресечению нарушений, допущенных при подсчете голосов. Непосредственно после дня голосования о необходимости расследования всех обращений граждан по поводу нарушений в ходе избирательной кампании, зарегистрированных в установленном порядке, заявил Президент Д. Медведев. Центральная избирательная комиссия организовала работу по сбору и систематизации нарушений. 20 декабря появилась информация о том, что ЦИК отменил итоги выборов на 21 участке. 21 декабря были обнародованы данные доклада Следственного комитета России и МВД о проведенных в связи с нарушениями проверках и возбужденных уголовных делах.

Третьей тенденцией стало продолжительное, порой агрессивное, давление оппозиционных партий на избирательные комиссии и местную администрацию. Резонансным стал случай в г. Рубцовск Алтайского края, где «Справедливая Россия» требовала от администрации предоставить дополнительные помещения для встреч с избирателями и проведения агитации, притом, что администрация и так выделила пять помещений, находившихся в муниципальной собственности для использования всеми партиями в полном соответствии с законом о выборах. Эскалация агрессии со стороны КПРФ, отмеченная на весенних выборах 2011 г. в регионах, продолжилась и в ходе парламентской кампании. Наиболее тревожными стали факты нападения представителей КПРФ на автомобиль и отделение «Почты России» в Самаре, произошедшие 13 и 16 ноября. В обоих случаях коммунисты искали некую нелегальную агитацию, однако незаконные обыски не подтвердили их подозрения. Примечательно, что депутат Государственной думы пятого созыва В. Романов, участвовавший в нападении 13 ноября, в интервью подтвердил факт досмотра грузовика

«Почты России».

Отмечались нападения на помещения и активистов партий. Например, 4 декабря группа представителей «Справедливой России» во главе с депутатом Государственной Думы пятого созыва А. Беляковым совершила нападение на избирательный участок, расположенный в турбазе «Ладога». Имеются и другие факты применения насилия представителями партий.

Кроме того, некоторые партии активно использовали националистическую риторику. На грани с экстремизмом прошла агитационная кампания ЛДПР («За русских»). Несмотря на то что федеральное отделение партии весьма умело балансировало на этой грани, не преступая закон, региональные отделения не были столь аккуратны.

Все партии, кроме «Единой России», проигнорировали и просьбу Д. Медведева отказаться от выдвижения кандидатов со снятой и погашенной судимостью. Несмотря на то что по законодательству запрещено только выдвижение кандидатов, имеющих неснятую судимость, выдвижение ранее судимых кандидатов выглядит сомнительным с точки зрения адекватного представительства воли граждан в парламенте.

Как отмечали ряд СМИ и наблюдатели от политических партий, МВД при проверке кандидатов в депутаты Госдумы по поводу непогашенной судимости по запросу Центризбиркома выявило около полутора сотен кандидатов, имевших ранее проблемы с законом. Наиболее часто встречающиеся статьи, по которым были осуждены и отбывали наказание эти граждане, – «кража», «нарушение ПДД», «клевета», «мошенничество», «получение и дача взятки», «разбой» и «грабеж». По данным, полученным из открытых источников, среди кандидатов в Госдуму от КПРФ выявлено 10 кандидатов со снятой и погашенной судимостью. В списках «Справедливой России» выявлено 10 человек, нарушавших закон. «Яблоко» выдвинуло 11 кандидатов с судимостями. Среди выдвиженцев от партии «Патриоты России» имеются пять ранее судимых, от партии ЛДПР таких кандидатов трое. В списках партии «Правое дело» было выявлено восемь кандидатов, в отношении которых возбуждались дела. Необходимо отметить, что в списках «Единой России» изначально также находились люди с имевшимися ранее судимостями, однако, после требования президента, партия скорректировала списки и убрала из них кандидатов, имевших проблемы с законом.

Четвертой тенденцией можно считать рост доли нарушений, связанных с выпуском агитационной продукции. Нарушения допускали все партии, участвовавшие в выборах, в большей или меньшей степени. Кроме игнорирования положения законов о выборах о необходимости обнародования выходных данных на каждом экземпляре листовок и баннеров, использующихся для агитации, партии нарушали временные рамки агитации. Множество агитационных статей в периодических СМИ вышло раньше положенного срока – агитация в периодических СМИ была разрешена только с 5 ноября. По ряду таких нарушений уже были вынесены судебные решения. Фиксировались также нарушения закона о защите авторских прав и запрета на

использование образов людей в агитации без их письменного согласия.

Важное значение для оценки развития событий после самих выборов, вылившихся в череду массовых акций протеста против нарушений и фальсификаций, имеет тот факт, что несистемная оппозиция, а также отдельные группы парламентской изначально не планировали выражать свое недовольство ходом и итогами выборов в определенных законодательством рамках. В этом контексте отметим, что заявление на митинг 10 декабря было подано еще 1 декабря, а сайт движения «Белая лента» был зарегистрирован за полтора месяца до самих выборов.

«Застрельщиками» несанкционированных акций протеста в столице РФ еще до окончания голосования, 4 декабря, выступили малоизвестные политические группы активистов «Левого фронта» (лидер – С. Удальцов), «Другой России» (Э. Лимонов) и некоторые члены «Солидарности». Полицией были задержаны лидеры и наиболее «активные» участники данных акций.

Кроме того, 4 декабря 2011 г., по окончании голосования состоялась несанкционированная акция националистического движения «Русские», на которой было распространено заявление о непризнании результатов выборов. В нем также содержался призыв к гражданам создавать органы самоуправления, которые будут отражать народные интересы, и объявлено о начале кампании «Путин, уходи!». Акция протеста, в которой приняли участие несколько сотен человек, была разогнана ОМОНОм, лидеры и активисты были задержаны полицией.

На следующий день после выборов, 5 декабря, протесты продолжились. Самым крупным событием стала санкционированная властями Москвы акция движения «Солидарность», которая прошла на Чистопрудном бульваре под лозунгами «Выборы – фарс!», «Вернем стране выбор!». За счет распространения информации в социальных сетях LiveJournal, Twitter и Facebook, акция собрала, по разным оценкам, от 2 до 5 тыс. человек. В митинге приняли участие практически все известные лидеры несистемной оппозиции – А. Навальный, Е. Чирикова, Б. Немцов, И. Яшин, А. Троицкий, В. Шендерович, Д. Быков. Общий смысл их выступлений сводился к тому, что результаты выборов были сфальсифицированы и новый парламент нелегитимен. После окончания митинга организаторы призвали митингующих пройти маршем до здания Центризбиркома на Лубянке, чтобы выразить свой протест. Полиция и ОМОН начали задерживать митингующих после начала незаконного шествия. Несмотря на серьезные силы охраны правопорядка, стянутые к месту проведения марша, манифестантам удалось прорвать оцепление. Во время несанкционированной акции происходили столкновения митингующих с полицией, был перекрыт проезд автомобилей и закрыты многие магазины. По данным ГУВД Москвы, было задержано около 300 человек (в основном за различные нарушения общественного порядка), в том числе И. Яшин и А. Навальный, которые за призывы к неповиновению полиции получили по 15 суток ареста.

6 декабря на Триумфальной площади в Москве прошла несанкционированная акция протеста, в которой приняли участие до 10 тыс.

человек. Оппозиционерам не удалось попасть к памятнику Маяковскому, так как пространство было перекрыто ОМОНОм, а также активистами движений «Местные», «Наши» и «Молодая гвардия Единой России». Лидеры оппозиции были задержаны сразу после начала акции, едва они успели появиться на площади. В числе задержанных – один из лидеров «Яблока» С. Митрохин, один из лидеров ПАРНАСА Б. Немцов, правозащитник Л. Пономарев, лидер «Другой России» Э. Лимонов и светский журналист Б. Рынска, впрочем, они были освобождены через несколько часов после дачи пояснений в полиции. Всего были задержаны около 600 человек.

Первым серьезным санкционированным массовым митингом протеста, который прошел без провокаций и эксцессов, стал митинг на Болотной площади в Москве 10 декабря. Заявление о проведении митинга подали представители «Левого фронта» и «Солидарности». Митинг прошел совместно с партией «Яблоко» и другими политическими организациями и собрал, по разным данным, от 25 до 35 тыс. участников. Среди выступавших лидеров оппозиционных партий и организаций, а также либеральной общественности, были: Б. Акунин, Е. Альбац, Д. Быков, Г. Гудков, М. Делягин, М. Касьянов, О. Кашин, К. Крылов, С. Митрохин, Б. Немцов, Д. Орешкин, О. Орлов, Л. Парфенов, А. Пионтковский, В. Рыжков, А. Удальцова, Е. Чирикова, Г. Явлинский и др.

В резолюции митинга на Болотной площади (к слову составленной задним числом путем консультаций между лидерами оппозиционных сил) участники политической акции потребовали:

1. Немедленного освобождения всех политзаключенных.
2. Отмены итогов сфальсифицированных выборов.
3. Отставки председателя ЦИК В. Чурова и расследования его деятельности, расследования всех фактов нарушений и фальсификаций, наказания виновных.
4. Регистрации оппозиционных партий, принятия демократического законодательства о партиях и выборах.
5. Проведения новых открытых и честных выборов.

Манифестанты дали власти две недели на выполнение выдвинутых требований и назначили очередной митинг на 24 декабря 2011 г.

Также следует отметить, что 10 декабря различные митинги и акции протеста прошли во многих крупных городах РФ, а также за рубежом – в США, Канаде, некоторых странах Евросоюза. Крупнейшими из них был митинг на Пионерской площади в Санкт-Петербурге, собравший от 5 до 7 тыс. участников, и несанкционированный митинг на площади Труда в Екатеринбурге, собравший от 3 до 5 тыс. участников. В остальных городах прошли менее многочисленные акции протеста, насчитывавшие от нескольких сот до 1,5–2 тыс. участников.

17 декабря в Москве на той же Болотной площади состоялся митинг против нарушений на выборах, который провела партия «Яблоко», численность участников митинга оценивалась в пределах от 1,5 до 3 тыс. человек. Митинг вел С. Митрохин, который определил его как «общегражданский митинг», поэтому на нем выступили не только

Г. Явлинский, другие представители или сторонники «Яблока», но и представители КПРФ, «Справедливой России» и националистического «Русского общественного движения».

18 декабря на Манежной площади в Москве прошел митинг, организованный КПРФ. Участники митинга выразили протест против официальных результатов выборов в Госдуму. В своей речи Г. Зюганов озвучил намерение провести, в случае своей победы на президентских выборах, новые выборы в Госдуму в декабре 2012 г. Затем выступили другие представители КПРФ, «Левого фронта», также слово было предоставлено Д. Гудкову от «Справедливой России» (он предложил объединить силы КПРФ и «Справедливой России» для победы в предполагаемом втором туре будущих президентских выборов), представителям общественных организаций: «Движения в защиту Химкинского леса», Федерации автовладельцев России. Выступавшие требовали отставки В. Чурова. Число участников митинга оценивается в 3–5 тыс.

В тот же день в Санкт-Петербурге состоялся согласованный митинг протеста, организованный и поддержанный партиями «Яблоко», КПРФ и «Справедливая Россия». На митинг вышло около 5 тыс. человек. Выступили Б. Немцов, О. Курносова, глава петербургского отделения «Справедливой России» О. Дмитриева и другие.

24 декабря в Москве на проспекте Академика Сахарова состоялся второй массовый официально согласованный митинг протеста. Ранее, 19 декабря, 156 деятелей культуры подписали открытое письмо, в котором призвали москвичей прийти на общегражданский митинг 24 декабря. Участники митинга подтверждали свое участие в нем и голосовали за список ораторов в социальных сетях. По состоянию на 24 декабря в группе Facebook подтвердили своё участие в митинге почти 54 тысячи человек, а в группе «ВКонтакте» – более 13 тыс.

Среди выступивших на митинге лидеров оппозиционных политических сил и либеральной общественности были: Б. Акунин, Б. Немцов, Г. Каспаров, А. Кудрин, А. Навальный, К. Собчак, В. Тор, К. Крылов, А. Троицкий, Е. Чирикова, Г. Явлинский, В. Шендерович, И. Яшин и другие. Вели митинг политик В. Рыжков, журналист О. Романова и спортивный комментатор В. Уткин. Некоторые общественные деятели записали видеобращения, которые были воспроизведены на митинге на трех больших экранах, например Л. Парфенов, С. Удальцов, Ю. Шевчук. Приветствие митингующим передал М. Горбачев.

В этот раз, после отказа власти выполнить требования предыдущих митингов, к списку требований в новой резолюции присоединился лозунг «Не пустим Путина в Кремль!». Было также объявлено о создании Московского объединения избирателей для координации работы наблюдателей и контроля за выборами.

По данным МВД, на митинг 24 декабря вышло 29 тыс. человек. По оценкам лидеров оппозиции Б. Немцова и В. Рыжкова, численность участников митинга составила от 100 до 120 тыс. В свою очередь агентство «РИА Новости» с помощью профессионального оборудования определило, что на площади было не менее 56 тыс. человек.

Акции протеста также прошли во многих крупных городах РФ и зарубежья. В отличие от акции 10 декабря, они были гораздо менее массовыми, численность участников колебалась в основном от нескольких сотен до 1,5 тыс. человек. Например, в заявленных на 24 декабря трех митингах в Петербурге приняли участие до 2,5 тыс. человек.

24 декабря в Москве, одновременно с событиями, происходящими на проспекте Академика Сахарова, движением «Суть времени» был проведен альтернативный митинг на Воробьевых Горах «Против всех жуликов и воров». По разным подсчетам, на митинг пришло от 3,5 до 7 тысяч человек. Основными лозунгами митинга стали: «Перестройка-2 не пройдет!», «Даешь СССР 2.0!», «Даешь народный контроль выборов Президента!», «За народное расследование выборов 4 декабря!», «Воробьевы Горы против либерального болота!» и др. Символами альтернативного митинга стали красная и георгиевская ленты.

В своем выступлении лидер движения С. Кургинян говорил, что патриотическим и коммунистическим силам нужно отмежеваться от «оранжевой проказы». После него выступали представители регионов Центральной России, Сибири, Дальнего Востока, Сахалина, а также из Петербурга и Калининграда.

Помимо членов движения «Суть времени» в митинге участвовали представители политических партий и общественных движений, включая «Союз православных граждан». Среди выступавших – генерал Л. Ивашов, И. Медведева, Т. Шенина, В. Семенко, блоггеры А. Вассерман, Л. Кравецкий, Д. Якушев, Р. Носиков, Д. Лысков, публицисты А. Кондрашов и С. Вермишева, коммунист С. Маленцов, президент «Фонда развития электронной демократии» Г. Жуков и другие.

Кроме того, организаторами митингов «За честные выборы» планируется проведение очередных акций протеста 4 или 5 февраля 2012 г. Как сообщил лидер движения «Солидарность» Б. Немцов, в Москве пройдет шествие по центральным улицам от Садового кольца до Лубянской площади. 30 декабря 2011 года в социальной сети Facebook было создано мероприятие «Мирное шествие за честные выборы 4 февраля», на 8 января подтвердили своё участие более 13 500 человек.

Следует отметить, что состоявшиеся массовые акции протеста оппозиции получили широкое и подробное освещение в ряде крупных российских СМИ, в том числе: Газета.Ру, «Эхо Москвы», ИА «Финам», телеканал «Дождь», ИД «Коммерсант», ИА REGNUM и др. Центральные российские телевизионные каналы уделили первым массовым митингам протеста, проходившим в Москве, мало внимания, однако последующие, начиная с митинга 10 декабря, были освещены широко. Митинги в поддержку партии «Единая Россия» также упоминались в выпусках новостей.

Услышали адекватные требования протестующих и высшие руководители страны. Например, 15 декабря в ходе своей «прямой линии» председатель правительства РФ В. Путин заявил о возвращении к выборам глав субъектов федерации уже в 2012 г., но по отличающимся от существовавших до 2004 г. правилам. В. Путин описал следующую предлагаемую им схему: сначала все

партии, получающие места в органе законодательной власти региона, предлагают президенту России своих кандидатов на должность главы региона, а президент утверждает или отклоняет этих кандидатов (В. Путин назвал это «президентским фильтром»). После этого жители региона избирают из них главу региона. За президентом России сохраняется право отправить главу региона в отставку.

22 декабря в своем ежегодном послании Федеральному собранию президент РФ Д. Медведев сказал: «Я слышу тех, кто говорит о необходимости перемен, и понимаю их». Президент заявил о том, что он предлагает «комплексную реформу политической системы»:

- переход к выборам руководителей субъектов федерации прямым голосованием жителей регионов;

- введение упрощенного порядка регистрации политических партий (по заявке от 500 человек, представляющих не менее 50 % регионов страны);

- отмена необходимости собирать подписи для участия в выборах в Государственную Думу и в региональные законодательные органы;

- сокращение количества подписей избирателей, необходимых для участия в президентских выборах до 300 тыс., а для кандидатов от не представленных в Государственной Думе партий – до 100 тыс.;

- возврат к смешанной системе выборов в Государственную Думу (избрание половины депутатов по мажоритарным одномандатным округам);

- изменение порядка формирования Центральной и региональных избирательных комиссий с расширением представительства в них политических партий;

- перераспределение властных полномочий и бюджетных ресурсов в пользу регионов и муниципалитетов, увеличение источников доходов региональных и местных бюджетов (до 1 трлн руб.);

- создание общественного телевидения.

Д. Медведев также пообещал незамедлительно внести соответствующие законопроекты на рассмотрение в Государственную Думу.

Всероссийский центр изучения общественного мнения (ВЦИОМ) по результатам опроса, проведенного среди участников митинга на проспекте Академика Сахарова 24 декабря, представил портрет типичных участников митинга. Он выглядит приблизительно так: это, как правило, мужчины (64 %), в большинстве случаев – моложе 45 лет (62 %), высокообразованные (70 %), специалисты с высшим образованием в коммерческом секторе (44 %), со средним материальным положением (56 %).

Большинство опрошенных на митинге граждан участвовали в выборах в Госдуму (81 %). В основном это люди, голосовавшие за «Яблоко» (27 %), КПРФ (17 %) и «Справедливую Россию» (16 %). Среди кандидатов на президентские выборы участники митингов чаще всего поддерживают М. Прохорова и Г. Явлинского (по 17 %).

Главная причина участия в митинге – несогласие с итогами выборов в Госдуму (32 %). Вторая по значимости причина – протест против властей (15 %), на третьем месте – желание проявить активную гражданскую позицию

(12 %). Далее следуют такие мотивы, как стремление выступить против лжи и беспредела (9 %), желание лучшей жизни (5 %), некоторые также приходили ради интереса, с друзьями (по 5 %) и т. д.

Основным источником информации о митинге стал Интернет (66 %). Меньше тех, кто получил информацию из других СМИ (21 %), а также от знакомых (15 %). Среди отдельных радиостанций чаще всего упоминается «Эхо Москвы» (9 %), среди социальных сетей – «ВКонтакте» и Facebook (по 3 %).

Среди лозунгов, звучавших на митинге, наибольшее одобрение участников вызвал «За свободные, честные и справедливые выборы» (37 %). Меньше тех, кто согласен с призывами «Долой Путина» (25 %), отменить результаты выборов (19 %). Далее следуют такие призывы, как «Долой Чурова» (9 %), «Долой жуликов и воров» (7 %), «Путин – вор» и т. д.

Большинство опрошенных сообщили, что планируют поддержать следующий подобный митинг (89 %). Еще 8 % сообщили, что это зависит от ситуации. При этом в отношении реформ, предложенных Д. Медведевым, у большинства опрошенных участников сложилось в целом позитивное мнение: так, 11 % их поддерживают, еще 33 % в целом одобряют, но считают, что их недостаточно.

Аналогичное социологическое исследование провел и «Левада-Центр» по заказу оргкомитета митинга. Выяснилось, что 62 % протестующих – это люди с высшим образованием. Более трети участников акции – 38 % – назвали себя демократами, 31 % отнесли себя к либералам, коммунистов поддержали 13 % опрошенных, а социал-демократов – 10 %. Наибольшим доверием среди общественных деятелей и лидеров оппозиции у опрошенных пользуются журналист Л. Парфенов, блоггер А. Навальный и писатель Б. Акунин. Подавляющее большинство участников акции составили москвичи, и лишь чуть больше 20 % живут в области или за ее пределами. Также почти три четверти заявили, что вновь готовы выйти на митинг, а почти половина не исключают, что могут стать наблюдателями на ближайших выборах и почти 86 % из тех, кто участвовал в митинге, в той или иной степени поддерживают лозунг «Ни одного голоса Владимиру Путину».

Гораздо труднее составить хоть какой-то «портрет» лидеров и организаторов митингов «За честные выборы», весомую роль в которых сыграла несистемная оппозиция и определенная часть парламентской оппозиции. Митинги организовывали и присоединялись к ним либералы, коммунисты, националисты, анархисты, антифашисты, экологи, регионалисты, социалисты, гомосексуалисты и прочие «представители партий и движений». Главным организаторам уличных акций – либералам Б. Немцову, Г. Каспарову, Г. Явлинскому, М. Касьянову – граждане не доверяют, их рейтинги не превышают статистической погрешности, а открытое недоверие им выражают большинство россиян вследствие их непосредственной причастности к «лихим 90-тым». Определенную, но отнюдь не связанную с политической сферой, популярность имеют отдельные представители либерально мыслящей творческой интеллигенции – Б. Акунин,

Л. Ахеджакова, Л. Парфенов, Ю. Шевчук. Наиболее популярное «лицо протеста» – А. Навальный – популярен в основном в среде сравнительно немногочисленной интернет-аудитории, однако даже эта популярность имеет неоднозначный и скандальный характер и размывается неопределенностью политической ориентации «непримиримого борца против...».

В целом, несистемная оппозиция представлена несколькими идеологически разными группами, но у всех этих групп есть и общие, к сожалению, в основном негативные черты:

- отсутствие единой конструктивной программы;
- отсутствие общих идей;
- действия направлены на установление политической нестабильности, так как только в этих условиях они могут придти к власти;
- отсутствие единого, общепризнанного и популярного лидера;
- отсутствие желания и способности договариваться как с другими политическими силами, так и внутри собственного политического лагеря;
- идеологические разногласия оставлены в стороне с целью объединения в борьбе с «режимом» на определенном временном отрезке, но по его окончанию группировки неминуемо продолжат борьбу уже между собой.

Есть у каждой из основных протестных групп и свои отдельные противоречивые стороны:

– у демократов: приверженность к разрушительной фундаменталистской рыночной и либеральной идеологии, ангажированность западной олигархией и ценностями;

– у радикальных коммунистов: приверженность к другой разрушительной экономической идеологии, призывы к новому переделу собственности и возврату к социалистической системе;

– у националистов: призывы к национальной и религиозной розни с перспективами межнациональных конфликтов и развала России.

Итак, как показали результаты выборов в Госдуму и последующие события, тремя главными проблемами, которые беспокоят и раздражают российское общество, являются: коррупция (частным случаем которой являются нарушения на выборах), длительное разрушение экономики страны и нынешний экономический кризис (отражающиеся в падении уровня жизни) и, наконец, разрушение традиционных общественных ценностей (частным случаем которой является резкий рост противостояний на национальной почве, поскольку отказ государства от поддержки «правил общежития» требует активности населения в этом направлении). Поэтому возникает совершенно логический вопрос: если указанный комплекс проблем, несомненно, способен подтолкнуть часть общества к протестным действиям, то можно ли обществу полагаться на те политические силы, которые призывают протестовать против одной из этих проблем, но активно двигают оставшиеся?

Вследствие этого совершенно очевидным является то, что настоящие и мнимые нарушения во время избирательного процесса для организаторов и главных действующих лиц митингов протеста стали поводом для разжигания

недовольства определенной части российского общества как итогами выборов конкретно, так и общим состоянием дел в государстве и обществе. Главной же причиной является обостряющаяся борьба между определенными политико-финансовыми группами накануне основного события в политической жизни РФ 2012 г. – мартовских президентских выборов в РФ. В этом контексте одна из противоборствующих сторон пытается использовать протестные настроения в обществе против одного из главных претендентов на президентский пост в РФ – В. Путина.

Естественно, в происходящем бурлении части российского общества стоит отметить позитивные моменты, а также возможную перспективу при условии освобождения от политических иллюзий. Та часть недовольных состоянием дел в нынешней РФ граждан, которая имеет достаточно креативное мышление, чтобы желать и требовать позитивной программы преобразований, – наконец может начать объединяться, учиться практической политике на низовом уровне и, приобретая необходимые компетенции, формировать действенные институты гражданского общества, отстаивающие их интересы и предлагающие альтернативные пути решения стоящих перед государством и обществом задач и вызовов.

По мнению многих украинских экспертов, существенное усиление политической конфликтности в мире и в странах-соседах во многом будет влиять на развитие социально-политических процессов 2012 г. в Украине. Ухудшение социально-экономической жизни подавляющей части общества, усугубляющееся продолжающимся системным экономическим кризисом, вызывает риски роста и обострения социальных протестов и их переход в политическую фазу в год парламентских выборов. В данной ситуации обострение политической борьбы и протестных настроений в РФ наверняка заставят часть российской правящей элиты переключить внимание российского общества с внутренней повестки дня на внешнюю, переложив, таким образом, часть своих политических и экономических издержек на соседей. Учитывая же схожесть причин и видимых последствий главных политических и социально-экономических проблем, которые остро стоят и перед российским, и перед украинским обществами, возрастает риск не только дестабилизации политических систем государств, но и обострения внутренних противоречий по похожим сценариям.

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Реформирование газового комплекса – оппозиция против

Верховная Рада Украины планировала рассмотреть законопроект «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины с целью реформирования нефтегазового комплекса». Документ, которым предлагается внести изменения в Законы «О трубопроводном транспорте» и «Об

управлении объектами государственной собственности», был включен в повестку дня на 10 января. Однако депутаты ненадолго отложили рассмотрение данного законопроекта.

Проектом закона предлагается предоставить необходимые полномочия Кабинету Министров осуществлять реформирование НАК «Нефтегаз Украины». «Реорганизация (слияние, присоединение, раздел, преобразование) государственных предприятий, дочерних предприятий НАК «Нефтегаз Украины», которые проводят деятельность по транспортировке магистральными и/или распределительными трубопроводами, хранению в подземных газохранилищах, и НАК «Нефтегаз Украины» осуществляется по решению Кабинета Министров Украины», – сказано в документе (<http://ostro.org>, 10.01.2012 г.).

Ранее, как сообщают СМИ, Главное научно-экспертное управление парламента высказало ряд замечаний к данному законопроекту. В частности, разрешение по решению Кабмина осуществлять реорганизацию компании «Нефтегаз Украины» противоречит ст. 80 Закона «Об акционерных обществах» и не отвечает ст. 59 Хозяйственного кодекса.

Также там отметили, что, поскольку НАК «Нефтегаз Украины» входит в перечень объектов права государственной собственности, которые не подлежат приватизации, передача имущества компании другим юридическим лицам, которые создаются на базе его имущества, фактически означает, что соответствующее имущество может быть приватизировано.

В соответствии с действующим Законом «О трубопроводном транспорте», реорганизация (слияние, присоединения, раздел, отделение, преобразование) государственных предприятий трубопроводного транспорта, а также их приватизация запрещаются. Запрещается также отчуждение основных фондов государственных предприятий магистрального трубопроводного транспорта, передача их с баланса на баланс, в концессию, аренду, лизинг, залог, управление, передача в уставный фонд других юридических лиц основных фондов и акций таких предприятий. Запрет также распространяется на какие-либо действия, которые могут привести к отчуждению основных фондов и акций этих предприятий, а также основных фондов и акций НАК «Нефтегаз Украины», дочерних и учрежденных ею предприятий и газохранилищ (<http://ostro.org>, 10.01.2012 г.).

Как сообщили СМИ, спикер парламента В. Литвин, говоря об рассмотрении законопроектов о реформировании газового комплекса и о продаже земли, подчеркнул: «Мы пришли к соглашению рассмотреть этот вопрос после проведения соответствующих консультаций и заслушивания информации правительства» (www.pravda.com.ua, 10.01.2012 г.).

Он объяснил, что фракция коммунистов предложила в пятницу во время часа вопросов к правительству выяснить все обстоятельства, связанные с ведением переговоров о сотрудничестве в газовой сфере с Россией, заслушать информацию и получить необходимые ответы от министра Ю. Бойко.

В. Литвин также сообщил, что провел соответствующие консультации с Кабмином по этому поводу. По словам спикера, существует альтернативный

законопроект.

«На этой неделе, я думаю, нет потребности его рассматривать, тем более что сразу же ощутимого положительного результата никто не получит», – позднее добавил В. Литвин.

В свою очередь народный депутат, член фракции «БЮТ – Батьківщина» В. Яворивский заявил, что ГТС – предпоследний актив Украины. «Если мы ее сдадим, останется сдать землю, и больше у страны ничего не останется. Я не могу сейчас сказать, какими методами мы будем противостоять принятию такого закона, но допускаю, что при необходимости это могут быть и силовые методы. Решение – за фракцией», – сказал он (<http://mignews.com.ua>, 5.01.2012 г.).

Вице-спикер Н. Томенко в своем комментарии относительно законопроекта напомнил, что Верховная Рада в свое время приняла решение о запрете приватизации или передачи активов газотранспортной системы Украины и в действующем законе сказано, что «реорганизация (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) государственных предприятий магистрального трубопроводного транспорта, а также их приватизация запрещаются».

Н. Томенко обратил внимание, что обычно последняя пленарная неделя сессии после новогодних праздников постпраздничная и никогда не была конфликтной. Очевидно, именно поэтому, по его мнению, и возник замысел у властей рассмотреть такой принципиальный законопроект именно в эти дни (www.pravda.com.ua, 3.01.2012 г.).

Н. Томенко подчеркнул, что оппозиция будет делать все, чтобы не допустить его принятия. «Это вопрос национальных интересов и государственной независимости Украины. И если законопроект будет принят, то это еще один шаг к отказу от части государственного суверенитета Украины», – добавил он.

Кроме того, он считает, что тайм-аут в переговорном процессе с Россией по газовому соглашению был взят из соображения необходимости выполнения украинскими властями требований российских властей: согласия на реорганизацию и возможную приватизацию украинской ГТС и НАК «Нефтегаз Украины».

«Совершенно очевидно, что Россия не идет на подписание соглашения, поскольку она поставила жесткое требование: приватизация украинской ГТС и реорганизация НАК “Нефтегаз Украины” с контрольным пакетом со стороны России», – сказал он.

Также относительно данного законопроекта высказалась и экс-премьер-министр Украины Ю. Тимошенко, которая написала письмо в Верховную Раду и призвала власть «придержаться свой пыл и не трогать ГТС и другие стратегические объекты».

Экс-премьер-министр Украины написала: «... А сейчас мы дожили до того, что чем выше должность – тем выше безответственность и безнравственность по отношению к национальным интересам. Именно поэтому сегодня мы вплотную подошли к потере ГТС. Знаю, что в ближайшие дни закон о защите

украинской газотранспортной системы, который я когда-то инициировала, будет де-факто отменен...

Находясь в Харьковской колонии я наблюдаю, как перед этим предательством национальных интересов украинского народа промывают мозги с помощью подконтрольного властям телевидения» (<http://news.liga.net>, 10.01.2012 г.).

Также данный законопроект прокомментировали в СМИ и эксперты. Так, член Комитета Верховной Рады Украины по вопросам ТЭК, ядерной политики и ядерной безопасности, народный депутат Украины А. Гудыма сказал о том, что ранее был принят закон о трубопроводном транспорте. За него проголосовала вся Партия регионов и не только. Этот закон запрещает любые манипуляции с украинской газотранспортной системой – приватизацию, создание консорциумов, сдачу в аренду или совместное управление и т. д. Но этот закон проработал пять лет, а теперь по инициативе Президента запрет на все эти действия должен быть снят. «И если... большинство проголосует за этот закон по команде Чечетова (в чем никто не сомневается), то он позволит правительству подписать с Россией межправительственное соглашение о создании международного газового консорциума и передаче ГТС в аренду. То есть Верховная Рада позволит правительству любые действия по ГТС», – подчеркнул А. Гудыма (<http://news.finance.ua>, 7.01.2012 г.).

По его словам, следующим шагом должно стать именно подписание межправительственного соглашения с последующей ратификацией его парламентами Украины и России. Это будет означать, что де-юре газотранспортная система будет в государственной собственности, а де-факто исполнительным директором консорциума будет представитель «Газпрома». То есть после «харьковских соглашений» за очередную скидку на газ мы отдадим свое стратегическое достояние, которое сегодня оставляет Украину партнером для Европы и России, отмечает эксперт.

Бывший уполномоченный Президента Украины по международным вопросам энергетической безопасности Б. Соколовский отметил, что, если такой законопроект будет голосоваться и будет принят, ничего хорошего ни для государства, ни для нынешней власти это не обещает ни на ближайшую, ни на среднесрочную перспективу. Потому что акционирование, а точнее фактическая сдача ГТС чужому государству будет означать сдачу под контроль другой страны украинской экономики и украинских граждан. И от этого, прежде всего, может пострадать нынешняя власть.

Директор энергетических программ Центра «Номос» М. Гончар в своем комментарии законопроекта подчеркнул: «Это – первый шаг на пути к отчуждению газотранспортной системы Украины» (<http://news.finance.ua>, 7.01.2012 г.). По его словам, несмотря на успокаивающие заявления представителей власти, за этим скрывается продуманная игра, цель которой – белорусский сценарий. То есть сценарий, навязанный извне российской стороной, 25 ноября привел к полной газовой капитуляции Беларуси и передачи 100 % «Белтрансгаза» «Газпрому». После этого «Белтрансгаз» не имеет даже собственного названия и является теперь компанией «Газпром

трансгаз Беларусь». Тот шаг, который власти собираются сделать в конечном итоге, приведет к появлению компании «Газпром трансгаз Украина». Это не произойдет одномоментно, но через Верховную Раду будут открыты шлюзы для реализации этого сценария десоверенизации Украины в вопросе не только транзита газа, но и внутреннего газового рынка.

Ничего неотвратимого нет. Но негативного сценария можно избежать, только если его хотят избежать. А когда на него сознательно идут – не о чем говорить. Власть идет по пути минимального сопротивления. Есть путь сложный – путь осуществления реформ энергетического и газового сектора в соответствии с европейскими принципами, говорил эксперт. Он также обратил внимание, что это вытекает из обязательств Украины, учитывая ее членство в Договоре энергетического сообщества. «И есть путь легкий – оставить все как есть, ничего не менять, только громко кричать о реформах, а на практике только их имитировать, однако клянчить у “Газпрома” ценой сдачи ГТС дешевый газ, чтобы на следующих выборах обеспечить доминирующие позиции, продемонстрировав социуму свои достижения и заботу о сохранении дешевых энергоносителей. Но это – не более чем пропагандистские плеве-ла... Популярность В. Путина в России серьезно пошатнулась, а с помощью таких шагов он сможет продемонстрировать свои успехи за пределами России. Ведь Турция дала согласие на “Южный поток”, белорусская ГТС под контролем “Газпрома”, и украинская ГТС должна оказаться там же», – подчеркнул в своем комментарии директор энергетических программ Центра «Номос».

Во всем множестве комментариев по данному вопросу, однако, традиционно отсутствуют вразумительные аргументы противоположной стороны.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Співпраця парламенту й уряду в поточному році має бути виведена на якісно новий рівень. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин, виступаючи на засіданні Комітету з економічних реформ під головуванням Президента України В. Януковича. Під час засідання були підбиті підсумки виконання Національного плану дій на 2011 р. із впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. та обговорені завдання на 2012 р. у рамках цієї Програми.

У своєму виступі Голова Верховної Ради України сказав, що, за його підрахунками, для реалізації цього важливого документа парламент має прийняти мінімум 130 законів, зазначивши, що, «очевидно, у процесі роботи цей показник збільшиться».

Робота над упровадженням Програми економічних реформ, підкреслив В. Литвин, є вкрай складною. У цьому контексті керівник парламенту наголосив на важливості ретельної підготовки і супроводу законопроектів, зауваживши, що «до останнього часу частина з них приймалася на ентузіазмі і більшість діяла за

принципом: треба прийняти, бо цей документ лежить у площині завдань реформування країни». «Виконавча влада значну частину уваги приділяла і приділяє питанням подолання наслідків фінансово-економічної кризи, а відтак дуже мало часу залишається для належного відпрацювання законів, – сказав він. – Відповідно, збільшилася кількість обґрунтованих вето Президента України, що дає додаткові підстави для критики з боку опозиції».

Голова Верховної Ради України також зауважив, що з огляду на виборчу кампанію, яка відбудеться цього року, «питання якості законопроектів є й питанням значною мірою майбутніх результатів виборів», і з огляду на це у сесійній залі «домінуватимуть критичні підходи до будь-яких документів».

Підсумовуючи, В. Литвин звернувся до урядовців із закликом не ставитися до законодавчої роботи «як до повинності». «Діалог і спільна робота, які були у 2011 р., повинні бути у 2012 р. піднесені на якісно новий рівень», – наголосив він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин доручив профільному парламентському комітету остаточно опрацювати текст законопроекту про ринок земель для винесення його на розгляд парламенту у другому читанні.

Голова Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Г. Калетнік поінформував керівника парламенту про завершення роботи над пропозиціями до цього законопроекту і про готовність до передачі документа на розгляд народних депутатів.

За словами Г. Калетніка, під час підготовки законопроекту до другого читання до комітету надійшло 1035 пропозицій, з яких враховано 411. При цьому 55 % поправок, схвалених комітетом, надійшли від представників опозиції, 45 % – від представників більшості.

Голова Верховної Ради України доручив голові профільного комітету завершити роботу над порівняльною таблицею до законопроекту та іншими супроводжувальними документами. В. Литвин також доручив Головному юридичному управлінню апарату Верховної Ради України опрацювати законопроект на предмет відповідності чинному законодавству та завершити остаточно підготовку тексту документа для розгляду у другому читанні.

Голова Верховної Ради України також запропонував оприлюднити текст законопроекту перед його розглядом у другому читанні для ознайомлення з документом широкого кола громадськості (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

11 січня, відкриваючи парламентські слухання «Етнонаціональна політика України: здобутки та перспективи», заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко звернув увагу на те, що слухання з таким порядком денним проводяться у Верховній Раді України вперше.

Віце-спікер зауважив, що хоча Україна має певні здобутки в цій сфері, але і проблем накопичилось немало. Водночас він зазначив, що не вважає ключовою проблемою в цьому питанні законодавство. Натомість, на його переконання, головні проблеми – в оптимальній управлінській моделі та у практичній функціональній площині.

М. Томенко вважає, що сьогодні уряд припустився помилки, ліквідувавши Державну службу з питань національностей та релігії під час адміністративної реформи. Такий інститут, на його переконання, необхідний, тим більше що він довів свою ефективність.

М. Томенко вважає також помилковою відсутність діяльності відповідної ради керівників громадських організацій національних меншин. За його словами такий громадський інститут теж «є важливим засобом впливу на владу в частині практичної реалізації принципів етнонаціональної політики». «Саме тому, – наголосив віце-спікер, – метою нашого обговорення сьогодні є визначення того, як уряд повинен далі будувати ефективну етнонаціональну політику і як зробити все, щоби не допустити конфліктів на міжнаціональному ґрунті в Україні» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому законопроект про ринок земель. Під час засідання комітету було розглянуто більше 1 тис. поправок.

Проект (реєстр. № 9001-д) спрямований на визначення правових і економічних засад організації й функціонування ринку земель. Документ, зокрема, містить визначення суб'єктів та об'єктів ринку земель, його організаційних засад, основних вимог щодо обігу окремих категорій земель, включаючи землі сільськогосподарського призначення, порядку проведення земельних торгів тощо.

До суб'єктів земельного ринку пропонується віднести фізичних осіб-громадян України, територіальні громади та державу. Планується також встановити, що у приватній власності однієї фізичної особи можуть перебувати земельні ділянки, призначені для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, фермерського господарства загальною площею не більше ніж 100 га.

Крім того, документ містить пропозицію встановити обмеження загальної площі земельних ділянок сільськогосподарського призначення, яка може перебувати в оренді однієї особи, на рівні 10 % площі сільськогосподарських угідь на території району, але не більше 100 тис. га на території України.

Законопроект містить також норму, відповідно до якої перехід права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення не має припиняти права оренди на неї. Планується також встановити, що інтереси держави на земельному ринку представлятиме Державний земельний банк (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Керівники Державної пенітенціарної служби і Міністерства охорони здоров'я України поінформували лідерів парламентських фракцій і груп про стан здоров'я Ю. Тимошенко.

У засіданні Погоджувальної ради під головуванням Голови Верховної Ради України В. Литвина взяли участь керівник Державної пенітенціарної служби України О. Лісіцков і перший заступник міністра охорони здоров'я України Р. Моїсеєнко.

Наразі стан Ю. Тимошенко, підкреслив керівник Державної пенітенціарної служби, задовільний (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01.*)

***

Питання правового статусу територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад, було обговорено під час слухань у Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

Відкриваючи слухання, голова комітету О. Омельченко, зокрема, зазначив, що комітет упродовж декількох скликань Верховної Ради неодноразово звертався до проблематики сфери адміністративно-територіального устрою України. За його словами, опрацьовувалися питання щодо розробки базового закону, врегулювання і вирішення питань навколо зміни і встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць, найменування та перейменування населених пунктів, віднесення їх до певних категорій тощо. «Сьогодні необхідно вивчити та з'ясувати можливі шляхи законодавчого врегулювання та вирішення проблеми функціонування органів місцевого самоврядування в межах складних адміністративно-територіальних утворень», – наголосив народний депутат.

За його словами, тема слухань є актуальною і важливою, оскільки продовжує започатковану в парламенті, інших органах влади та в суспільстві дискусію стосовно пошуку ефективної моделі оптимального узгодження інтересів держави, регіонів і територіальних громад в Україні. «Сьогодні потрібно прискорити розробку та прийняття закону про територіальний устрій, на часі нова редакція закону про місцеве самоврядування, не терпить зволікання робота і над низкою вже поданих проектів законодавчих актів», – підкреслив О. Омельченко.

Заступник голови комітету В. Сінченко у своєму виступі зазначив, що ситуація, яка на сьогодні склалася в Україні у сфері адміністративно-територіального устрою, «дуже далека від досконалості, є складною і заплутаною». Він сказав також, що сьогодні в підпорядкуванні 88 міст (республіканського, обласного значення) перебувають 36 міст, 207 селищ міського типу, 128 селищ та 190 сіл, у яких діють 40 сільських (центр – село, селище), 119 селищних (центр – смт), 35 міських рад. «Наприклад, у межах території м. Ірпінь Київської області, крім Ірпінської міської ради, діють Ворзельська, Гостемельська та Коцюбинська селищні ради, тобто у складі

територіальної громади, яка об'єднує жителів усіх населених пунктів і обирає Ірпінського міського голову та Ірпінську міську раду, діють інші територіальні громади, які одночасно обирають відповідних голів та депутатів селищних рад», – наголосив народний депутат.

На його думку, проблемним у цій ситуації є те, що відповідно до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», інших актів законодавства Ірпінська міська, Ворзельська, Гостемельська та Коцюбинська селищні ради мають однакові повноваження, які одночасно реалізуються на одній і тій самій території, що породжує конфлікт компетенції та складну систему одночасного представлення інтересів територіальної громади кількома органами місцевого самоврядування базового рівня.

Виступаючи висловили також сподівання, що слухання в концентрованій формі висвітлять широкий спектр позицій і дадуть змогу отримати достатню базу для підготовки виважених і необхідних країні, регіонам, громадам та громадянам рішень (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань правосуддя підтримує проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги).

На засіданні члени комітету зазначали, що законопроект (реєстр. № 9502), внесений народними депутатами С. Ківаловим та Ю. Мірошниченком, спрямований на наділення юридичних клінік при вищих навчальних закладах України юридичного профілю статусом суб'єктів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги.

Народні депутати звертали увагу на те, що законопроект покликаний усунути прогалини в правовому регулюванні діяльності та функціонуванні юридичних клінік при вищих навчальних закладах України юридичного профілю як суб'єктів надання такої допомоги, а також спростити процедуру та зменшити фінансові затрати для вразливих верств населення держави під час реалізації ними права на представника в судовому засіданні в цивільних та адміністративних справах, а також у справах про адміністративні правопорушення.

Проектом закону передбачається внести зміни до Цивільного процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства України, Кодексу про адміністративні правопорушення та Закону «Про безоплатну правову допомогу».

Члени комітету наголошували, що прийняття цього закону зумовлене не лише необхідністю визначення порядку реалізації конституційної норми про гарантоване право кожного на безоплатну правову допомогу (ст. 59 Конституції України), але й безпосередньо обумовлено рекомендаціями Парламентської асамблеї Ради Європи, викладеними в підпункті 13.13 Резолюції ПАРЄ № 1466 (2005) від 5 жовтня 2005 р. та підпункті 7.2.5 Резолюції ПАРЄ № 1755 (2010) від

4 жовтня 2010 р.

Таким чином, вважають парламентарії, положення проекту мають забезпечити виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо утворення дійсно ефективної системи безоплатної правової допомоги, яка б відповідала сучасним правовим реаліям та міжнародним стандартам.

Також зазначалося, що Національна академія правових наук України загалом підтримує цей проект та вбачає його своєчасним, а також таким, що в цілому сприятиме удосконаленню чинного законодавства у сфері надання безоплатної правової допомоги та усуне його окремі прогалини (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 19 Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» щодо внесення змін до Єдиного державного реєстру».

Проектом (реєстр. № 9578) пропонується виключити із Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» положення про щорічне подання юридичною особою державному реєстратору інформації про підтвердження відомостей про неї.

На засіданні комітету автор, народний депутат К. Ляпіна, наголосила, що законопроект спрямований на підтримку підприємництва в Україні (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти проект постанови про проведення парламентських слухань на тему: «Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації та сектору безпеки України».

Проектом постанови (реєстр. № 9195) пропонується провести парламентські слухання у квітні 2012 р.

На думку членів комітету, проведення парламентських слухань із визначеної тематики дасть змогу всебічно обговорити комплекс проблем щодо подальшого розвитку сектору безпеки і оборони держави, у результаті якого будуть отримані обґрунтовані, конструктивні пропозиції щодо законодавчого забезпечення їх вирішення (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань транспорту і зв'язку підтримує проект закону про ратифікацію Угоди між Україною та Португальською Республікою про повітряне сполучення.

Законопроект (реєстр. № 0243) передбачає ратифікацію Угоди між Україною та Португальською Республікою про повітряне сполучення, підписаної 24 червня 2008 р. у м. Лісабон.

Як зазначалося на засіданні комітету, Угода спрямована на створення двосторонньої договірно-правової бази для здійснення міжнародного повітряного сполучення між Україною та Португальською Республікою.

Члени комітету вважають, що ратифікація Угоди Верховною Радою та її реалізація сприятимуть розвитку співробітництва між Україною і Португальською Республікою в галузі авіаційного транспорту, що позитивно вплине на розвиток економіки цих держав.

Комітет направив рішення профільному комітету – Комітету з питань європейської інтеграції (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про Державну програму приватизації.

У проекті Державної програми приватизації (реєстр. № 9509) пропонується визначити мету, шляхи та способи її досягнення, заходи з реалізації тощо.

На засіданні комітету зазначалося, що програма спрямована на: забезпечення високих темпів приватизації державних об'єктів, щодо яких не встановлено заборону та обмеження на приватизацію і які є надлишковими для виконання державою своїх функцій, не користуються попитом у покупців, є збитковими та малорентабельними; застосування індивідуальних засад приватизації підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави; сприяння масовому залученню до приватизації земельних ділянок, на яких розташовані державні об'єкти, які підлягають приватизації; скорочення обмежень щодо приватизації державних об'єктів за умови, що зазначене негативно не вплине на виконання державою своїх функцій, а також не створить небезпеки для соціально-економічних та екологічних умов життєдіяльності суспільства; залучення до приватизації інвесторів, зацікавлених у довгостроковому розвитку підприємств після приватизації; підвищення рівня привабливості приватизації для інвесторів, формування позитивного іміджу приватизації в Україні та світі.

Програма встановлює конкретні способи, заходи, завдання її реалізації; окреслює послідовні етапи здійснення реформи:

– перший етап – це період, коли створюється необхідна правова, нормативна та організаційна база для переходу до приватизації на засадах нової програми; формується масив державних об'єктів, які підлягають приватизації протягом 2012 р., здійснюється передприватизаційна підготовка і приватизація об'єктів групи Г на індивідуальних засадах;

– другий – це етап завершення продажу об'єктів масової приватизації та об'єктів, приватизація яких розпочалась до набрання чинності програмою; перехід до приватизації на нових засадах, визначених програмою; приватизація державних об'єктів разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані; формування масиву державних об'єктів, приватизація яких

завершується у 2013–2014 рр;

– третій етап – завершення приватизації як широкомасштабного соціально-економічного проекту, підготовка пропозицій щодо внесення змін до законодавства в частині визначення функцій органів урядування для забезпечення переходу від процесу приватизації до продажу державних об'єктів як функції з керування об'єктами державної власності.

Документ містить положення щодо фінансових результатів виконання програми, надходжень від приватизації, які передбачається залучити до державного бюджету (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Фракція «БЮТ – Батьківщина» покинула зал засідань Верховної Ради. Таке рішення прийнято фракцією в знак протеста проти того, що законопроект о декриміналізації ст. 365 Уголовного кодексу, по якому осуджена екс-прем'єр Ю. Тимошенко, не включен в повестку дня засідання 11 січня.

Отже, 22 грудня також Верховна Рада України відмовилася внести в повестку дня питання про декриміналізації ст. 365 Уголовного кодексу України (*МинПром – інформація бізнес-класа (http://minprom.ua). – 2012. – 11.01*).

***

Верховна Рада 13 січня розгляне питання про відкликання голови Комітету зі свободи слова А. Шевченка. За відповідне рішення проголосував 241 депутат.

Заступник голови комітету О. Бондаренко звинуватила А. Шевченка «в розвалі роботи комітету, спробі політизувати його роботи та підім'яти під себе секретаріат комітету, прийняття одноосібних рішень та видавання їх за колегіальні».

За її словами, А. Шевченко приховав скаргу, яку канал «1+1» надіслав у комітет. Натомість представник БЮТ С. Сас заявив, що парламент не має права розглядати це питання. Він також повідомив, що в розданих депутатам документах вказано лише, що А. Шевченко тричі не скликав засідання комітету. «Речей, про які говорила Бондаренко, тут немає», – додав він.

При цьому віце-спікер А. Мартинюк заявив, що посада голови комітету все одно залишиться за опозицією. «Якщо відбудеться відставка А. Шевченка, ви можете її подати вже завтра», – сказав він (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 12.01*).

***

Фракція «БЮТ – Батьківщина» винесла догани депутатам Н. Королевській, Г. Арутюнову й В. Трофименку за порушення дисципліни у фракції. Про це повідомив заступник голови фракції С. Сас.

«Було винесено догану трьом членам нашої фракції, які в порушення положення про фракції, не поінформували фракцію, були відсутніми на пленарних засіданнях на цьому тижні, а деякі й минулого тижня», – сказав він.

«У нас змінилося керівництво фракції. Наскільки я пам'ятаю, це перші догани», – сказав С. Сас. «Але я вважаю, що це правильна практика, тому що повинна бути дисципліна для всіх однакова у фракції... Фракція прийняла у свій час положення про порядок своєї роботи, тому всі, проголосувавши тоді за положення, взяли на себе зобов'язання його дотримуватися», – додав він.

Крім питання про дисципліну, сказав С. Сас, фракція на засіданні в середу ввечері розглядала також напрями роботи депутатів у міжсесійний період (IX сесія закриється 13 січня, а X почне свою роботу 7 лютого).

Він зазначив, що питання про виключення кого-небудь з фракції не розглядалося. Зі слів С. Саса, засідання фракції почнеться о 9:00 12 січня.

Як відомо, Н. Королевська наприкінці грудня очолила Українську соціал-демократичну партію. Для цього вона вийшла з «Батьківщини». Заступником голови УСДП було обрано лідера всеукраїнської молодіжної громадської організації «Батьківщина молода» Сусллова. У цей же день із фракції «БЮТ – Батьківщина» вийшов Р. Забзалюк, який потім увійшов у групу «Реформи заради майбутнього» у Верховній Раді (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 12.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закони:

– Закон № 4191-VI «Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу в цивільних та адміністративних справах»;

– Закон № 4222-VI «Про внесення змін до Закону України “Про теплопостачання” щодо використання технологічного мінімуму природного газу»;

– Закон № 4175-VI «Про внесення змін до Закону України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” щодо доповнення переліку ядерних установок»;

– Закон № 4188-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення контролю за укладенням договорів застави та іпотеки земельних ділянок та прав на них»;

– Закон № 4203-VI «Про внесення змін до ст. 8 Закону України “Про автомобільні дороги” щодо класифікації автомобільних доріг загального користування»;

– Закон № 4205-VI «Про внесення змін до ст. 7 Декрету Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” щодо розширення сфери використання валюти України»;

– Закон № 4207-VI «Про ратифікацію Конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав»;

– Закон № 4208-VI «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Додаткове фінансування для Другого проекту розвитку експорту) між Україною та

Міжнародним банком реконструкції та розвитку»;

– Закон № 4211-VI «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності»;

– Закон № 4215-VI «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо скорочення строку відведення земельних ділянок для містобудівних потреб»;

– Закон № 4216-VI «Про внесення змін до ст. 13 Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України”»;

– Закон № 4221-VI «Про внесення змін до ст. 16610 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру»;

– Закон № 4231-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо процедури встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги»;

– Закон № 4234-VI «Про внесення змін до Митного тарифу України, затвердженого Законом України “Про Митний тариф України”, та інших законів України щодо опису та ставок ввізного мита на деякі товари»;

– Закон № 4270-VI «Про внесення змін до деяких законів України стосовно повноважень органів державної влади щодо встановлення вимог до інвестування активів»;

– Закон № 4279-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення оновлення парку автомобілів швидкої медичної допомоги»

– Закон № 4176-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку здійснення судочинства»;

– Закон № 4213-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо прав інвалідів»;

– Закон № 4218-VI «Про внесення змін до Закону України “Про інвестиційну діяльність”»;

– Закон № 4224-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо акредитації органів з оцінки відповідності»;

– Закон № 4287-VI «Про внесення змін до Закону України “Про Антимонопольний комітет України”»;

– Закон № 4290-VI «Про прийняття Поправок до Угоди про заснування Чорноморського банку торгівлі та розвитку» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 10.01, 11.01).

***

Президент України В. Янукович підписав Закон № 4050-VI «Про державну службу». Цей Закон спрямований на створення сучасної правової бази для побудови в Україні професійної та ефективної державної служби. Закон чітко розмежовує державну службу з політичною діяльністю. Ним визначається

вичерпний перелік осіб, на яких не поширюється законодавство про державну службу (зокрема, політичні посади), встановлюються вимоги до політичної неупередженості державного службовця (покладається обов'язок неупереджено виконувати свої службові обов'язки незалежно від партійної належності та особистих політичних переконань).

Законом визначаються положення, спрямовані на підвищення якості послуг, які надають державні службовці: встановлюються вимоги до рівня професійної компетентності особи, яка претендує на зайняття посади державної служби (зокрема, наявність стажу роботи); запроваджується обов'язкове підвищення рівня професійної компетентності відповідних категорій державних службовців; визначається порядок проведення стажування державних службовців (у тому числі запроваджується можливість стажування в державних органах строком до десяти місяців фахівців з числа молоді, які не перебувають на посадах державної служби) тощо.

Для визначення якості виконання посадових обов'язків, результативності й ефективності служби запроваджується оцінювання результатів службової діяльності державного службовця. Так, у разі отримання державним службовцем негативної оцінки результатів службової діяльності керівником державної служби в державному органі вживаються заходи з удосконалення службової діяльності державного службовця.

Закон удосконалює порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності, зокрема, чітко визначається перелік дисциплінарних проступків, порівняно з існуючим порядком розширюються види дисциплінарних стягнень, скорочується термін проведення службового розслідування. При цьому з метою запровадження прозорого механізму добору кваліфікованих кадрів Законом визначено процедуру проведення конкурсу на зайняття вакантних посад державної служби.

Умови проходження та припинення державної служби приведено у відповідність до вимог Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». Зокрема, встановлено обов'язок державного службовця запобігати виникненню конфлікту інтересів під час проходження державної служби, а невжиття передбачених законодавством заходів щодо усунення конфлікту інтересів вважається дисциплінарним проступком. Розширено перелік підстав для припинення державної служби у зв'язку з набранням законної сили рішенням щодо притягнення державного службовця до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення, наявністю відносин безпосередньої підпорядкованості близьких осіб. Закон набере чинності з 1 січня 2013 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 10.01).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров зазначив, що несправедливість розподілу доходів насправді гальмує економічний розвиток не менше, ніж недоступність кредитів чи дефіцит природних ресурсів. На цьому глава уряду наголосив під час засідання Кабінету Міністрів 11 січня.

«За 20 років в Україні склалася абсурдна, якщо вдуматись, деформація суспільних відносин, значно збільшився розрив між багатими і бідними, у тому числі в оплаті праці», – наголосив М. Азаров.

Прем'єр-міністр зазначив, що «соціальні стандарти, які встановлювались урядами, не сприяли скороченню цих розривів». Значно зросли доходи менеджерів у приватному бізнесі. Водночас поширилася практика виплати заробітної плати в конвертах. Це викривило соціальні відносини в країні, підірвало довіру до влади. «Для ліквідації цих диспропорцій потребуються значні зусилля, а головне – це можливо зробити лише за рахунок розвитку економіки, – зазначив М. Азаров. – Тільки за таких умов можливий справедливий соціальний розподіл в сторону ліквідації соціальних розривів».

Прем'єр-міністр повідомив, що протягом року посадові оклади будуть підвищуватися шість разів, у цілому за рік розмір заробітної плати працівників бюджетної сфери буде підвищено на 19 %. В результаті заробітна плата зросте в середньому за рік на 400–500 грн в місяць. «Це, треба сказати відверто, можливо лише в умовах стабільності і запланованих темпів розвитку економіки, – наголосив М. Азаров. – Тому закликаю членів уряду докласти максимум зусиль для досягнення поставлених завдань» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 11.01).

***

Правительству необходимо обеспечить существенный рост внутреннего спроса на продукцию отечественной металлургии. Об этом заявил Премьер-министр Н. Азаров на заседании Кабинета Министров.

Н. Азаров отметил, что в последнее время в мире наблюдается падение спроса и цен на металл. «Украинская металлургия вновь оказывается в жестких неблагоприятных условиях, и игнорировать эту тенденцию нельзя», – отметил он.

При этом Премьер выразил уверенность, что Украине ничего не мешает использовать преимущественно отечественные металлоконструкции в жилищном и промышленном комплексе, а также в строительстве. «Мы договорились, что 2011 г. был последним годом, когда приходилось завозить из-за рубежа мостовые конструкции, крепеж и т. п.», – сказал Н. Азаров (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 11.01).

***

З грудня 2011 р. по грудень 2012 р. розмір посадового окладу працівника першого тарифного розряду зросте на 19,2 %. Відповідно зростуть всі зарплати у бюджетній сфері. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України.

За словами урядовця, зарплати бюджетників зростатимуть значно швидшими темпами, ніж інфляція, яка запланована на рівні 7,9 %. Як зазначив С. Тігіпко, зростання зарплат відбуватиметься упродовж року шість разів. При цьому розрив між посадовим окладом працівника першого

тарифного розряду і мінімальною заробітною платою зменшиться в середньому з 326 грн у 2011 р. до 298 грн у 2012 р., а починаючи з вересня, цей розрив становитиме 295 грн.

С. Тігіпко переконаний, що послідовне зростання зарплат у бюджетній сфері позитивно вплине на стан внутрішнього ринку, адже підвищення купівельної спроможності громадян стимулюватиме розвиток виробництва. «Майже чотири мільйони українців отримають цього року відчутне підвищення заробітної плати. Уряд і надалі робитиме все для того, щоб важка праця учителів, лікарів та інших працівників бюджетної сфери отримувала гідну винагороду», – наголосив С. Тігіпко (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 11.01).

***

Законність підвищення тарифів на послуги з утримання житла і прибудинкових територій в Чернігові буде перевірено. Відповідне доручення дав перший віце-прем'єр-міністр України, міністр економічного розвитку і торгівлі А. Ключев Мінрегіону, Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики, Держархбудінспекції та Чернігівській облдержадміністрації.

Буде перевірено дотримання вимог законодавства під час прийняття Чернігівською міськрадою рішення щодо підвищення з 1 лютого 2012 р. тарифів на послуги з утримання житла і прибудинкових територій, а також проаналізовано соціально-економічні наслідки такого рішення. У середньому вартість згаданих послуг має зрости на 40–60 % – Чернігівська міськрада аргументує своє рішення тим, що тарифи давно не переглядалися і за цей час їх складові зросли в ціні від 130 % до 200 %, зокрема на будівельні матеріали, електроенергію, запчастини до автомобілів, заробітну плату тощо.

А. Ключев доручив вжити відповідних заходів реагування в разі необґрунтованого завищення тарифів в Чернігові (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 10.01).

***

Однією з прерогатив уряду є посилення системного контролю за продуктами харчування – від їхнього виробництва до реалізації. З цією метою Кабінет Міністрів прийняв рішення утворити модель продовольчого контролю за зразками Євросоюзу.

Передбачається, що незабаром буде створено єдиний компетентний орган на основі Державної ветеринарної та фітосанітарної служби. Цей державний орган, так як і в Європі, зможе контролювати безпечність продуктів харчування: від внесення органічних та мінеральних добрив у ґрунт, кормів тварин, моніторингу залишків пестицидів і ветеринарних препаратів у продукції тваринного походження і до переробки рослинницької та тваринницької сировини, належного постачання до споживача, контролюючи логістичні ланцюжки та реалізацію по всій території держави.

Згідно з новою моделлю продовольчого контролю, за безпекою стежитимуть не лише фахівців Державної ветеринарної та фітосанітарної

служби, до них будуть долучені фахівці з гігієни харчування, фітосанітарного напрямку, карантину та захисту рослин.

Доти, поки новоутворений компетентний орган не буде здатен в повному обсязі перейняти всі функції, їх будуть виконувати спеціалісти санітарно-епідеміологічної служби (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 10.01).

***

НАК «Нефтегаз Украины» завершила расчеты с российским ОАО «Газпром» за поставленный в декабре природный газ. Об этом говорится в распространенном сообщении «Нефтегаза».

Компания 10 января перечислила «Газпрому» 1,004 млрд долл. Напомним, что за ноябрь платеж составил 972,21 млн долл. При этом «Нефтегаз» не смог рассчитаться сразу: 210 млн долл. и 7,2 млрд руб. были перечислены в начале декабря, остальная сумма поступила 28 декабря.

Ранее «Нефтегаз» был обязан проводить оплату до 7 числа следующего месяца, иначе «Газпром» получал право в дальнейшем поставлять газ только по факту 100 % предоплаты. В случае ее невнесения российская компания имела право прекратить подачу газа в Украину. После того как 5 декабря стороны подписали дополнение к контракту, Украина получила право платить за газ до 28 числа следующего месяца. «Нефтегаз» мотивировал просьбу о продлении сроков для платежа отсутствием необходимых средств к 7 числу месяца. Также по предложению Киева стороны договорились о возможности платежей за газ российскими рублями. Ранее все расчеты между ними осуществлялись в долларах.

Отметим, что цена газа в IV квартале для «Нефтегаза» составляла 400 долл./тыс. куб. м. с учетом скидки в размере 100 долл./тыс. куб. м. Это наибольшая стоимость среди европейских стран (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 11.01).

ПОЛІТИКА

У незручне становище українську владу може поставити рішення Європейського суду з прав людини у справі экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко, а не критика з боку представників владних кіл США. Таку думку висловив політолог В. Фесенко.

Експерт сумнівається, що влада прислухається до критики з боку представників США. «Якщо не дослухалися під час судового процесу, навряд чи дослухаються тепер», – зазначив В. Фесенко.

Політолог вважає, що проблемою для влади стане рішення Європейського суду, яке ймовірно буде на користь Ю. Тимошенко. «Україна підписала відповідні угоди і повинна виконувати рішення Європейського суду з прав людини», – наголосив експерт, додавши, що рішення міжнародної інстанції стане підтвердженням того, що українське правосуддя працює не відповідно

до європейських принципів та норм.

Що ж до критик з боку США, то В. Фесенко вважає, що це демонструє погіршення відносин між Україною та Заходом. «Це не смертельно, але неприємно. Це обмежує поле для маневрів українських дипломатів у багатьох міжнародних питаннях», – вважає експерт.

На його думку, США та інші країни не вдаватимуться до масштабних санкцій, але можуть звернутися до негласних персональних санкцій щодо окремих українських політиків та чиновників (*Українські Національні Новини (www.unn.com.ua)*. – 2012. – 12.01).

***

Журналисты, комментаторы и представители некоторых официальных учреждений в Украине в своих вопросах и комментариях неточно дают информацию, что А. Тимошенко получил в Чехии политическое убежище. Об этом заявляет Посольство Чехии в Украине.

В посольстве подчеркнули, что Чехия не предоставляет политического убежища: «Но согласно своим международным обязательствам, которые вытекают, например, из Конвенции о статусе беженцев (1951) и по закону ЧР № 325/1999 “Об убежище” предоставляет беженцам международную охрану, также и в форме “убежища”».

В сообщении подчеркивается, что лица, подающие заявление на предоставление убежища, могут иметь разные причины, необязательно только политического характера. Также эти лица не всегда являются политически активными.

При этом заявления о предоставлении убежища рассматриваются только на основе личного обращения заявителя в соответствующее учреждение, решение же принимают эксперты Министерства внутренних дел, отмечают в посольстве. «Вопросы предоставления убежища не рассматриваются правительством. Оно никогда не обсуждало случай А. Тимошенко, как неточно подается в СМИ», – говорится в сообщении.

«Чешская Республика не имеет никакой связи с публичными выступлениями, личной или профессиональной деятельностью лиц, получивших убежище», – отметили в посольстве (*МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua)*. – 2012. – 11.01).

***

В День соборности, 22 января, в Киеве на Софийской площади Комитет сопротивления диктатуре проведет совместную акцию оппозиции, во время которой состоится подписание документов об объединенной оппозиции. Об этом на брифинге сообщил один из лидеров комитета С. Соболев.

По его словам, эта акция начнется в 12:30 общим молебном представителей украинских церквей и завершится митингом, на котором будет принята соответствующая резолюция.

Отметим, что партия «Батьківщина» объединяется с «Народной самообороной», чтобы вместе идти на парламентские выборы-2012. Партии сформируют единый

список кандидатов в депутаты на парламентских выборах в 2012 г.

А 22 декабря партии «Фронт змін» и «За Украину!» подписали соглашение о совместной оппозиционной деятельности, согласно которому они создадут общую фракцию «Фронт змін» в случае прохождения в Верховную Раду следующего седьмого созыва, а партия «За Украину!» вольется в партию «Фронт змін» (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 12.01*).

***

После победы на выборах демократических сил нынешняя украинская власть будет нести и политическую, и уголовную ответственность. Об этом заявил лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк в интервью «5 каналу», сообщает пресс-служба партии.

А. Яценюк заверил, что новый парламент вернет Украине газотранспортную систему в случае ее сдачи Москве нынешней украинской властью. «Нашим российским партнерам и украинской власти я уже четко заявил – мы придем к власти, и всему, что вы сделали, будет дана оценка. Украинская власть будет отвечать и политически, и уголовно. Что касается наших российских партнеров, мы готовы исключительно к взаимным равноценным и равнозначным партнерским отношениям. Если речь будет идти о том, что у нас отбирают национальный капитал и актив – новый парламент все вернет на место. Где взяли, туда и положите – на то же место», – подчеркнул он (*Главком (<http://glavcom.ua/articles/5857.html>). – 2012. – 12.01*).

***

Руководитель Ровенской областной организации Украинской народной партии С. Николина подала иск против Президента Украины В. Януковича за отмену Дня Свободы. С соответствующим заявлением она обратилась в Высший административный суд, передает Радио «Свобода».

«Мы направили обращение в суд и ожидаем, что здравый смысл победит. Объединение Дня свободы с Днем Соборности уже само по себе нелогично только потому, что каждая дата имеет свою предысторию. И если В. Янукович забыл оранжевую революцию, то надо ему напомнить. Такие указы могут только способствовать новой волне возмущения людей... Украинский контролировать невозможно ни указами, ни отменой выдающихся для них дат. Чем больше будет таких запретов, тем быстрее это приведет к еще одному народному недовольству или даже повторению Майдана», – отметила Николина (*Главком (<http://glavcom.ua/articles/5857.html>). – 2012. – 12.01*).

ЕКОНОМІКА

Российская Федерация согласилась на повышение Украиной тарифов на транзит нефти на 8,5 %. Об этом сообщил пресс-секретарь российской трубопроводной компании АК «Транснефть» И. Демин.

По его информации, тарифы согласованы на I квартал 2012 г. и начали действовать с 1 января. «Украина произвела соответствующие расчеты, которые российская сторона признала убедительными», – сказал он.

Как сообщалось, премьер-министр РФ В. Путин поручил «Транснефти» проработать вопрос об обеспечении поставок нефти в порт Южный в объеме 9 млн т в год. Об этом заявил вице-президент концерна «Лукойл» В. Субботин. По его словам, часть этого сырья может быть направлена на Одесский НПЗ, принадлежащий «Лукойлу» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 11.01).

***

Страны Таможенного союза Единого экономического пространства согласовали квоту для производителей из Украины на беспошлинные поставки трубной продукции в 2012 г. Об этом сообщил начальник отдела металлургической и химической промышленности Госагентства по управлению госимуществом Ю. Деркач на совещании по проблемам горно-металлургического комплекса в Днепропетровске.

Он уточнил, что в 2012 г. Украина сможет поставить по нулевой ставке ввозной пошлины нефтегазопроводные и горячедеформированные трубы диаметром до 820 мм, а также обсадные и насосно-компрессорные трубы в объеме 72 тыс. т в Беларусь, 42 тыс. т – в Казахстан. Поставки в Российскую Федерацию составят 150 тыс. т в январе – июне, на второе полугодие будет подписываться отдельное соглашение.

Как сообщалось, в ноябре экспорт стальных труб из Украины увеличился на 12,2 % по сравнению с предыдущим месяцем – до 147,93 тыс. т. Выручка от продажи труб в ноябре увеличилась на 10,1 % – до 187,12 млн долл. Всего в январе – ноябре 2011 г. по сравнению с аналогичным периодом 2010 г. экспорт стальных труб увеличился на 34,5 % – до 1,516 млн т на 1,883 млрд долл. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 11.01).

***

ДТЭК победил в конкурсе Фонда государственного имущества Украины по продаже 40,061 % акций ПАО «Донецкобл-энерго», за которые заплатит 467,6 млн грн. Таким образом, ДТЭК сконцентрировал 71,34 % акций энергокомпании.

По итогам состоявшихся торгов с использованием открытости предложения цены по принципу аукциона был подписан договор купли-продажи между ФГИУ и DTEK Holdings Ltd.

ДТЭК перечислит средства за пакет акций Донецкоблэнерго в течение недели после подписания договора. Об этом говорится в сообщении компании.

«Покупка Донецкоблэнерго позволит ДТЭК восстановить комплекс сетевого хозяйства Донецкого региона, продолжить его модернизацию и более системно подойти к внедрению новых технологий. Генерирующие

станции ДТЭК напрямую выиграют от развития передающего потенциала Донбасской энергосистемы. Мы хотим повысить качество снабжения электроэнергией розничных и промышленных потребителей, среди которых есть и наши производственные предприятия, предложить клиентам новые продукты и услуги. Высокий уровень износа основных фондов требует инвестиций на сумму более 1,5 млрд грн, но я уверен, что наш опыт и финансовые возможности позволят решить основные проблемы предприятия и вывести его в лидеры отрасли», – заявил генеральный директор ДТЭК М. Тимченко (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 11.01*).

***

В 2011 г. Южный горно-обогатительный комбинат увеличил объем производства концентрата на 13 %, до 10,144 млн т по сравнению с предыдущим годом. Об этом говорится в сообщении предприятия.

Объем производства агломерата за этот же период увеличился на 9 % – до 1,8 млн т. В декабре 2011 г. объем производства концентрата на предприятии по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года увеличился на 12,7 % – до 865 тыс. т. Производство агломерата за этот же период снизилось на 11,6 % – до 95 тыс. т.

«Считаю, что Южный ГОК в 2011 г. справился с поставленными производственными задачами. Мы полностью выполнили инвестиционную программу 2011 г. В частности, провели капитальные ремонты, приобрели новое оборудование и технику. Это дало возможность повысить коэффициент использования оборудования и нарастить производство концентрата и агломерата в 2011 г.», – отметил председатель правления ОАО «ЮГОК» М. Короленко (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 12.01*).

***

Держава протягом п'яти років буде контролювати приватизаційні зобов'язання, взяті покупцями держпакетів акцій енергогенеруючих та енергопостачальних компаній. Про це заявив голова Фонду держмайна О. Рябченко після продажу компанії «ДТЕК» Р. Ахметова 40,061 % акцій ПАТ «Донецькобленерго» і 25 % «Дніпроенерго», повідомляє ТСН.

За його словами, у держави залишається по 25 % акцій кожної компанії і контроль за виконанням інвестиційних зобов'язань, які беруть на себе покупці. Наступні торги акціями енергокомпаній відбудуться за планом: 20 січня – «Закарпаттяобленерго», 3 лютого – «Вінницяобленерго» та 7 лютого – «Чернівціобленерго».

О. Рябченко також переконаний, що більшість енергокомпаній приватизують в першій половині року (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 12.01*).

***

Власні надходження Пенсійного фонду у 2011 р. порівняно з 2010 р. зросли на 19 млрд 836,9 млн грн, або на 16,6 %, – до 139 млрд 178,8 млн грн. Про це повідомляє прес-служба Кабінету Міністрів.

З усіх джерел фінансування, за даними Кабміну, до Пенсійного фонду у 2011 р. надійшло 197 млрд 635,1 млн грн – більше на 14 млрд 69,9 млн грн, або на 7,7 %.

При цьому сума витрат на виплату пенсій та грошової допомоги за 2011 р. становила 210 млрд 805,5 млн грн. Станом на 1 січня 2012 р. середній розмір пенсійної виплати становить 1 246,34 грн. Це на 94,41 грн більше, ніж на 1 січня 2011 р. На 1 січня 2012 р. в Україні налічується 13 756,8 тис. пенсіонерів усіх категорій (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 12.01*).

***

Середня роздрібна ціна бензину А-95 в Україні 11 січня становила 10,28 грн за л. Про це повідомили «Економічній правді» в Науково-технічному центрі «Псіхея».

Максимальна ціна А-95 – 11,29 грн за л; мінімальна – 9,5 грн за л. Середня вартість бензину А-92 становить 10,06 грн за л. Максимальна – 10,45 грн за л, мінімальна – 9,35 грн за л. Середня роздрібна ціна на пальне марки А-80 становить 9,57 грн за л. Максимальна ціна – 9,98 грн за л, мінімальна – 8,4 грн за л. Середня роздрібна вартість «дизеля» становить 9,68 грн за л. Максимальна – 9,98 грн за л, мінімальна – 9,1 грн за л. Зріджений газ в середньому в Україні коштує 5,88 грн за л. Його максимальна вартість становить 6,95 грн за л, мінімальна – 5,2 грн за л (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 11.01*).

***

На сайті КГГА обнародовали проект рішення, котрим устанавлюють ціни на проездные для «наземного» метро. Об этом пишет «Сегодня».

Проездной на месяц только на электричку будет стоить 95 грн (студенческий – 47,5 грн), на метро и электричку – 170 грн. Проездной на городскую электричку и на один из видов наземного транспорта (трамвай, автобус, троллейбус) обойдется 150 грн (студенческий – 75 грн).

Правда, выгодно это только тем, кто ездит ежедневно и по несколько раз. Ведь разовая поездка стоит 1,7 грн, а количество поездок по проездному – туда и назад – соответствует 27 дням. Рабочих дней в среднем в месяце – только 22. Плюс залог за пластиковую безконтактную карточку, которая действует шесть месяцев – 7 грн (*Версiи.com (www.versii.com.ua). – 2012. – 12.01*).

***

Торги по доллару на межбанковском валютном рынке открылись и по состоянию на 10:25 проходят в диапазоне 8,0430–8,0480 грн/долл.

Торги по евро открылись в диапазоне 10,2235–10,2330 грн/евро, торги по

рублю – 0,2538–0,2542 грн/руб.

Напомним, 11 января торги по доллару на межбанковском валютном рынке завершились в диапазоне 8,0445–8,0490 грн/долл. Торги по евро завершились в диапазоне 10,2193–10,2291 грн/евро, торги по рублю – 0,2539–0,2543 грн/руб. (*LB.ua/Экономика* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 12.01).